

Conjunctuurindicator

juni 1990

Hoogconjunctuur verder onder druk

De waarde die de DNB-conjunctuurindicator voor augustus aanstaande aangeeft is wederom lager dan die van de voorgaande maanden (zie figuur 1). De daling van de intensiteit van de conjunctuur sinds de top in oktober 1989 is overigens nog slechts vrij beperkt. Er kan daarom nog steeds van hoogconjunctuur worden gesproken, al is het waarschijnlijk dat deze steeds verder onder druk zal komen te staan.

De DNB-conjunctuurindicator is gebaseerd op vijf voorlopende componenten. Tabel 1 toont de bijdragen van deze componenten aan de veranderingen in de DNB-indicator. Te zien is hoe de verwachte bedrijvigheid in de industrie, de feitelijke orderontvangst in de industrie en de reële geldhoeveelheid al sinds lange tijd hebben geduid op een neergang van de conjunctuur. Een van deze drie reeksen, de feitelijke orderontvangst, toont overigens voor de maanden juli en augustus, als enige van de vijf componenten, weer enig herstel. De IFO-conjunctuurindicator van de industrie in de Bondsrepubliek Duitsland is sinds kort aan de neergaande fase van de conjunctuurbeweging begonnen, na een bescheiden opleving in de eerste twee kwartalen van dit jaar.

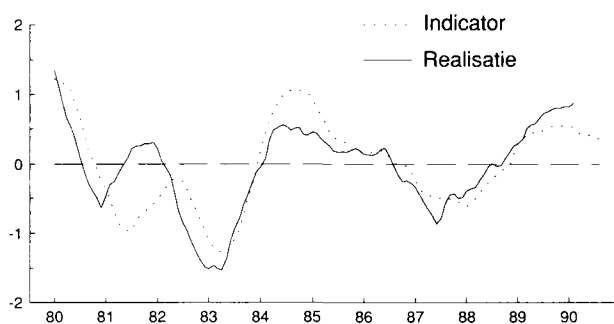
De tweede reeks die tot voor kort nog op een toenemend vertrouwen in de economie heeft geduid, maar nu een duidelijke achteruitgang van de stemming aangeeft, is de verwachte omzet van nieuwe polishouders bij de Nederlandsche Credietverzekering Maatschappij (NCM). Deze reeks is als component in de DNB-conjunctuurindicator opgenomen omdat zij een bruikbaar beeld geeft van het vertrouwen van het bedrijfsleven in de economie. De omvang van de kredietverzekering en de conjunctuur zijn negatief met elkaar gecorreleerd. In een periode van conjuncturele neergang schatten bedrijven het risico van wanbetaling door afnemers hoger in, zodat ze zich eerder daartegen willen verzekeren. De verwachte omzet van houders van nieuwe kredietverzekeringpolissen onderging in het eerste kwartaal van 1990 een opmerkelijke toename. Dit zou een indicatie kunnen zijn dat de hoogconjunctuur verder onder druk zal komen te staan. Figuur 2 laat de conjuncturele component van deze reeks zien. Vanwege de bovengenoemde negatieve correlatie tussen krediet-

Tabel 1. Bijdragen van de componenten aan de mutatie in de conjunctuurindicator

Component	1989		1990		juli/ aug.
	III	IV	I	II	
IFO-conjunctuurindicator Duitsland	39	15	14	16	-2
Verwachte bedrijvigheid, industrie	23	29	-11	-31	-3
Feitelijke orderontvangst, industrie	-45	-4	-50	-18	14
Verw. omzet nieuwe NCM-polish.	46	13	32	4	-16
Reële geldhoeveelheid	-2	-16	-30	-64	-34
Indicator	60	36	-44	-94	-42

Toelichting: de bijdragen luiden in eenduizendste eenheden van de figuur, dat wil zeggen genormaliseerde waarden.

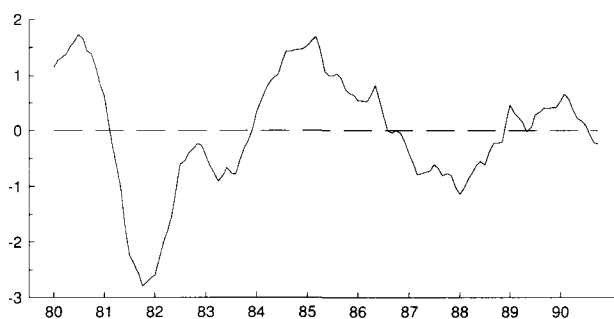
Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

verzekering en conjunctuur, correspondeert een toename van kredietverzekeringen met een achteruitgang van de conjunctuur.

Niet alleen de verwachte omzet van nieuwe polishouders, maar ook de totale kredietverzekering is duidelijk gestegen. Volgens berichten van de NCM werden in het eerste kwartaal nieuwe polissen met een premie van f 11,2 miljoen verkocht, hetgeen het hoogste bedrag is sinds het derde kwartaal van 1983.

Figuur 2. Conjuncturele component van de verwachte omzet van nieuwe NCM-polishouders

Toelichting: het verloop van deze conjuncturele component is tegengesteld aan dat van de verwachte omzet van nieuwe NCM-polishouders zelf.

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator tot en met augustus aanstaande duidt op een blijvende neerwaartse druk op de conjunctuur. Een indicatie hiervan wordt mede gezien in de in het eerste kwartaal van dit jaar sterk toegenomen verwachte omzet van polishouders van nieuwe kredietverzekeringen bij de NCM, een van de componenten van de DNB-indicator.